

Jane Austinden Emmaya

– Yeldegirmeni · 27 Eylül 2022

Hic kuskusuz toplumların köklerini direklerini dayanaklarını ve damarlarını besleyip doyuran ve ayakta tutan kilcal kökenler milyonlarca metropollere hayati hic bir güvencesi olmaksizin kazanma korkusu ve kaygisiyle kapisip yarismaya toplanmis birikmis insani tüm celiski ve sorunlariyla cebellestikce daha soguk daha ruhsuz daha acimasiz daha bencil daha cikarci daha siddete yönelik daha duyarsizliga aliskin daha harama yalana yanlisa itibarli daha igreti daha degisken daha kaypak daha dekorcu daha maddi ganimete düskün daha gösteris ve servet budalasi daha hesapci daha düzenbaz daha doyumsuz daha güvensiz daha günübirlik sahte soyut ve samimiyetsiz yalnızlaşma ve yabancılaşma kopukluguna ayri gayri uzak ve paramprca KENT YOGUNLASMASI degil, kirsal kesimlerde olabildigi ve direnebildigi kadar özgün ve dogal bagisikligini nispeten de olsa yasatip tasiyabilen yerlesik anlayis ve kültürel zenginliktir.

Cünkü oradan tüm tarihi gelisimi ve dokusuyla beraber arabulucusuz tarifini ve tanımlamasini yapar, merkezi yerlerde milyonlari toplayip biriktirecek en zahmetsiz ivedilikle insanlari güdüp yönetmeye dair maksadi ne olursa olsun her alınmis kararın yahut hükümlerlik bildirimini kolayca, anında hemen ve hic uzakta olmayan rahatlikta metropol kozmopolit belirsizliklere iktidarlik eden irade gücü ulasip erisirken, merkezden her durumda ve her yerde erisim ulasim masraf emek ve zahmeti gerektiren ve kimi hallerde bu sebeple paylasim pastasından eksik yoksul kalma pahasinin bedelini ödeyerek; fakat kendine müstakil özgün degerleri koruyup kollamaya her türlü hazır kalip etkilesimden uzak kalmanın sag ve saydam toplumsal zenginlik sadeligini elinde tutan sag saydam yapı ve kisisel karaktriligin kendine özgün kent harici kirsal ve kilcal damarlari.

„Varolan tüm hayatimi ülkemin varligi ve gelecegi için feda edeceğim „ diyerek talihin okuyup kaderin cilvesiyle çekme kutusunda dogup çekme kutusunda ölürek dünyayı terkederek; tarihin hali hazırlardan kurgulanmis pürüssüz örgüsü ve dokusuyla, Viktorya ve İkinci Eisabeth `ten devraldigi uzun soluklu tacin tahtın ünün ünvanın gösterisli hanedanlık hükümlerliğinde hic bir dünya derdin dert kaygi endise sorun etmeye dokunup bulasmayan ve Britanya ADALARI ETRAFINDA CEVRELENMIS üllkeler tamamını dünyanın tümüne yakinini soyup sömürüsü tanrı katından hak tayin edilmisligin dogal düzenegi kabulüünde bilip inanarak, kendini gören ve gösteren her yerin herkesini hizmette kusur etmeyen garantiden sadik yalaka,mükemmel hizmetci, hareketi tavri ve itaati kusursuz usaklari olarak emredip buyurdugu,ayni kilisede vaftizlenmeye dünyaya gelmiş dogmus, ayni kilisede evliliği en tantanali törenle yeryüzüne en basta sömürgelerine iletilip ulastirilmak üzere naklen yayınlanip kutlanmış, ayni kilisede kraliceliği kutsanmis ve ayni kilisede...vitrin ve çekmece içinde buzul dokuk sönük ve artık Burjuva devrimlerinden beri sadece entrikali modali servetli sarayli kokusmuş cürümüş çag ötesi ve zaman asimi lüksün, magazin matraginin,neo liberal emperyal kapitalist serbest piyasalar vurgun soygunlarını yoksul sefil insan yığınlarına faturalamayı sorgusuz sinirsiz örtbasa oyalayip

avutmanın market ürünü ve afyon aygiti olarak yordugu düzen ayarlama karşılığında şahsına müstakil zevki sefasına tav olmaktan başka hiç bir işlevi kalmayacağı pahalı carsından ve taşınması ağır bavuldan kendini toplayip ölüme teslim oldu gitti İngiltere Kraliçesi ve yirmibirinci yüzyıl dijital garnitür etiketli ve serisinin iki numaralı Elisabeth..

Elisabeth son tahlilde babası ölmeden tahtın taci varisi olmaya büyük gezilerin büyük caplı Avusturalya`dan Güney Amerika`ya..nerden nereye kadar üstünde günes batmayan INGİLİZ imparatorluğunu en konforlu kstüm ve tedarikler içinde renkli renksiz resimlerle çerçeveyip mühürlerken, oradan devraldığı konforu hiç değişmeksizin LONDRA gibi metropollerden kolay hemen ve hiç zahmetsiz erisen buyrukları emreden fermancılığın noter mühürüne en ihtisamlı ve en gösterişli ve milyarlarca sterlin yükünde kamyonların dahi taşımakta motor bozup su kaynatıldığı en pahalı giyim kusam ve takilariyle; -zaman zaman gittiği yerde küflü yumurta da atıldıysa üstüne basına- ona sunulan ve her şeyi paranın gücüyle ölçütleyen sanayileşmiş serbest piyasa toplum ayarlama ve uyarlama sektörçülüğü sınırsız konforun gücüyle tüm ayıbını suçunu günahını silip süpürüp düzgün insanmış gibi göstermeye hududu olmayan insanlığı satın alabilen en ucuz yollarla aktardığı asiladi köpürttü ve kustu.

Buradan SEKSPIR her ne kadar her yüzyılda hiç değişmeksizin irade ve hüküm merkezinin en yakını ve her an ulaşılabilen kontrol çevrim capında sarayvari metropolçülüğün `olmak ya da olmamak, iste bütün mesele bu ` çıkarımını HAMLETLEYİP merkeze direnk dolaysız bağlı ve ana damardan girişli çıkışlı bağımlığın eksen etrafında kurcalayadurduğunun tam tersine aksi, merkezin ulaşamadığı ve INGİLİZ toplumunun kilcal damarlarında yaşayıp dokunan en temel yerden kasabaları köyleriyle sınırlı toplumsal kimlik ve kültür bildirimini adına İNGİLTERE kırsalını yazar JANE AUSTİN.

Böylece onsekizinci ve ondokuzuncu yüz yıllar aralığına damgasını vurduğu ve yazdıklarıyla Wiegina Wolf yahut George Orwell gibi kendinden sonrakilere yazım dili anlatım tekniği ilham kaynağı veya takdir övgüsünü rehberleyen Ask ve Gurur, Umut Parki, Northanger Manastırı, Sagduyu ve Duyarlilik, Emma gibi onsekizinci yüzyıl sonunda ilkini (Ask ve Gurur) yazmaya başlayarak tamamlanıp yayınlanmışlar yanısırasına Wastonlar adlı yarım kalmış eserlere satır yorup kalem tüketmiş.

EMMA neredeyse her romanında sınırları ve ilişkileri ismi duyulmadık köy ve kasabalarda yaşanıp geçmekle sınırlı olanlarından biridir.Yazdığı konu yoğunluğu kırsal ve kent merkezi yoğunluğundan uzak, herkesin caskulu şehvet cinsel arzuları kışkırtıp kamçılaman ask başlıklı ve kolayca basım yayın ve dağıtımını engelsiz pürüzsüz şöhrete ulaşmanın yolu bildiği birbirinin benzerlerini satıp sunduğunun aksine kasaba köy veya nahiyelerde yaşanan sakin sessiz yerinde yapmacıksız sahtesiz ve dogal olanı duyurmaya ve ortaya koymaya eğilip yöneldiği sebebiyle ilk romanlarını yazdığı tarihten bir hayli sonra bastırıp yayınlatabilmiş.

Yazma konularını bir papazın yedi kızından biri olduğu sebebiyle her tür ahaliye erisip ulaşma kalabalığı ve bolluğu içinde toplu her karakterde değişik insan çeşitliliğini ve bilhassa yaşayıp tanıklık ettiği hayatın

kalbirüstü tuzu kuru olan zümresini kolayca gözlemlendiği imkanla tanıklık ettiği hayatın dilinden damarından romanlarında da bolca tiplerine konu ettiği; ve babası öldükten sonra da değişik şehirlere göçerek kız kardeşi ve annesiyle beraber yaşamaya `hic evlenmemeyi` kendi hayatıyla dünya yasantisini sonlandırmış.. Emma`da bu hic evlenmeme kaygı veki kararlılığının roman konusu kızında kendinden de isaretlenmiş ip uçları vermiş Jane Austin.

Gelelim EMMA`ya...:

Seyfi Karaca.....Eylül / 22